

DOKTORLUQ DİSSERTASIYALARI

1945

Sultanlı, Ə. Azərbaycan dramaturgiyasının inkişaf tarixi: filoloji elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün dissertasiya: 2 cildə. C.II: I hissə /Ə.Sultanlı; S.M.Kirov adına ADU. Bakı, 1945, 383 s. Dissertasiyada “Cəlil Məmmədquluzadənin dramaturgiyası (1868-1932)” bölməsi verilmişdir (s.31-101).

1946

Paşayev, M.C. Azərbaycanda ədəbi məktəblər (1905-1917-ci illər): filoloji elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün dissertasiya /M.C.Paşayev; S.M.Kirov adına ADU. Bakı, 1946, 492 s. Dissertasiyanın “Realizm məktəbi” adlı II fəslində “Cəlil Məmmədquluzadə (1869-1932); Ədəbi məktəb: dramaturgiyası; Mirzə Cəlilin nəsrli. Mühərrirlik fəaliyyəti” bölmələri verilmişdir (s.38-112).

1949

Xəndan, C. Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatında milli azadlıq ideyaları: 2 cildə: filoloji elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün dissertasiya: /C.Xəndan; S.M.Kirov adına ADU. Cild 1. Bakı, 1949, 439 s.

Dissertasiyanın “Satirik “Azərbaycan” (1906-1907) məcmuəsi haqqında” bölməsində “Molla Nəsrəddin” jurnalından bəhs edilmişdir – s.264-285.

1961

Vəliyev, S. Cəlil Məmmədquluzadənin hekayələrinin leksikası: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya / S.Ə.Vəliyev; S.M.Kirov adına ADU. Bakı, 1961, 316 s.

1965

Qasimov, M. “Molla Nəsrəddin” jurnalı və onun ictimai-siyasi istiqamətləri: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq

üçün təqdim edilmiş dissertasiya / M.Qasimov. Bakı, 1965, 357 s.

Talıbzadə, K. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi tənqidi (1905-1917-ci illər): filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 2 cildə / K.A.Talıbzadə; S.M.Kirov adına ADU. Cild 2. Bakı, 1965 (s.378-638). Cəlil Məmmədquluzadənin ədəbi görüşləri (s.548-569).

1966

Axundov, N. Azərbaycan satira jurnalları (1906-1920): filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / N.Axundov. Bakı, 1966, 380 s.

1969

Hacıyev, T. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi dili (satirik ədəbiyyatın dili): 2 cildə: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / T.Hacıyev; S.M.Kirov adına ADU. Bakı, 1969, 781 s. Dissertasiyanın 1-ci cildinin “Üslublar sistemi və satirik “Molla Nəsrəddin” məktəbinin ədəbi-üslubi siması” adlı I fəsl; “Lügət tərkibi və üslubun uyğunlaşdırılması” adlı II fəsl və 2-ci cildin “Yekun və ya bir neçə söz” adlı bölmələrində Cəlil Məmmədquluzadənin dil üslubu geniş təhlil olunmuşdur (s.10-93; 189-191; 738-743).

1971

Əlimirzəyev, X. Cəlil Məmmədquluzadənin dramaturgiyası: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / X.Əlimirzəyev; S.M.Kirov adına ADU. Bakı, 1971, 645 s.

1972

Hüseynov, Ə. Cəlil Məmmədquluzadə publisistikasının sənətkarlıq xüsusiyyətləri: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya /

Ə.Hüseynov. Bakı, 1972.

Hüseynov, F. Cəlil Məmmədquluzadə nəsrində əsas problemlər: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / F.Hüseynov; S.M.Kirov adına ADU. Bakı, 1972, 385 s.

1973

Mirəhmədov, Ə. Cəlil Məmmədquluzadə (Molla Nəsrəddin) və XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan mətbuatının inkişafı məsələləri: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / Ə.Mirəhmədov; Azərbaycan SSR EA-nın Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu. Bakı, 1973, 387 s.

1974

Tağıyev, Ə. Cəlil Məmmədquluzadənin pedaqoji görüşləri: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / Ə.Tağıyev. Bakı, 1974, 310s.

1984

Ağayev, İ. “Molla Nəsrəddin” jurnalı və XX əsrin əvvəlləri Azərbaycan ədəbiyyatının ideya-bədii inkişafı problemləri: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya / İ.Ağayev. Bakı, 1984.

1996

Həbibbəyli, İ. Cəlil Məmmədquluzadə: mühiti və müasirləri: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 10.01.03 / İ.Həbibbəyli. Bakı, 1995, 480 s.

2004

Məmməd, T. XX əsr Azərbaycan dramaturgiyasının poetikası: (H.Cavid, C.Məmmədquluzadə və C.Cabbarlının dramaturgi-

yası əsasında): filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 10.01.01; 10.01.08 /T.Q.Məmməd (Məmmədova); AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2004, 268s.

2005

Əhmədov, B. Azərbaycan satirasının inkişaf problemləri (1920- 1980-ci illər): filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya: 10.01.01 / B.Əhmədov; AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2005, 300 s.

Dissertasiyada: Lirik-optimal satira yollarında: (Anarın “Molla Nəsrəddin – 66” kitabı haqqında danışılmışdır) – s.176-179; “Molla Nəsrəddin”çi satirik şeir ənənəsi (s.209-245).

Mustafayev, T. XX əsr Azərbaycan nəsrinin poetikası: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya: 10.02.01. /T.Ə.Mustafayev; AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2005, 264 s.

2011

Əliyeva, Z. XIX əsr və XX əsrin əvvəlləri Azərbaycan ədəbi-nəzəri fikri və fransız maarifçiliyi: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 10.01.01 – 10.01.03 / Z.S.Əliyeva; AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2011, 54 s.

Dissertasiyada “XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda ədəbi-nəzəri fikir və maarifçilik sahəsində yeni addımlar” adlanan bölməsində Cəlil Məmmədquluzadənin yaradıcılığı haqqında danışılmışdır (s. 36-40).

Xəlilov, F. Mirzə Əli Möcüz: mühiti, müasirləri və ədəbi irsi: filologiya elmləri doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 10.01.01 / F.Y.Xəlilov; AMEA, Naxçıvan Bölməsi İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2011, 305 s.

Dissertasiyanın “Mirzə Əli Möcüzün mühi-

ti” adlı bölməsində Cəlil Məmmədquluzadənin “Molla Nəsrəddin” jurnalındakı fəaliyyəti haqqında verilmişdir (s.115-128).

2012

Babayev, B. Azərbaycan realist nəsrində satiranın təşəkkülü, inkişaf mərhələləri və problemləri (1850-1920-ci illər): filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 10.01.01 / B.Babayev; AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2012, 259 s.

Dissertasiyanın içindəkindən: Realist satirik nəsrə M.F.Axundov ənənələri və yeni motivlər (s.71-101); “Molla Nəsrəddin” ədəbi məktəbi və satirik nəsrin yeni inkişaf mərhələləri (s.105–143); Bədii nəsrə satira və gülüşün problematikası və poetik xüsusiyyətləri (s.144-174); Obrazların gülünclüyü və situasiyanın komikliyi (s.175-227) bölmələrində Cəlil Məmmədquluzadənin yaradıcılığından bəhs edilmişdir.

2013

Ağazadə, Y. Azərbaycan ədəbiyyatında satirik poeziyanın təşəkkülü və inkişafı: filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 5716.01 / Y.Ağazadə; AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. Bakı, 2013, 317 s.

Dissertasiyanın “Tənqidi-realist satiradaictimai oyanışa çağırış motivləri və Sabir satirik şeir məktəbinin yaranması” bölməsində “Molla Nəsrəddin” satirik jurnalı, Mirzə Cəlil başda olmaqla Mollanəsrəddinçilərin fədakar fəaliyyəti, Mirzə Cəlilin satirik şeir yaradıcılığı haqqında məlumat verilmişdir (s.132–160).

2015

Məmmədli, A. “Molla Nəsrəddin” ədəbi məktəbində azərbaycançılıq ideyasının bədii əksi problemləri: filologiya üzrə elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 5716.01 /A.Məmmədli;

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, BDU. Bakı, 2015, 242 s.

2018

Camalov, K. Azərbaycan məktəb və pedaqoji fikrinin inkişafı tarixində “Molla Nəsrəddin” jurnalının və mollanəsrəddinçilər hərəkatının yeri və əhəmiyyəti: pedaqogika üzrə elmlər doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 5804.01 /K.Camalov; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti. Bakı, 2018, 58 s.